

PRAKTYKA ZAWODOWA
Przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela psychologa
INSTRUKCJA PROGRAMOWA

1. Czas trwania praktyki: **120** godzin
2. Miejsce praktyki: **szkoła podstawowa/szkoła ponadpodstawowa/placówki systemu oświaty**

I. Cele praktyki:

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń i kształtowanie umiejętności związanych z pracą nauczyciela-psychologa oraz konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu metodyki pracy psychologa szkolnego z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

II. Zadania praktyki:

Poznanie zadań charakterystycznych dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowiska, w jakim one działają. Poznanie realizowanych przez psychologa zadań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych. Poznanie sposobu funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizacji ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych i sposób prowadzenia dokumentacji, w szczególności dokumentacji prowadzonej przez nauczyciela psychologa, oraz ochrony poufności danych; zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią. Kształtowanie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy klasy, zachowań i postaw dzieci i młodzieży, funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji lub zajęć poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Kształtowanie umiejętności zaplanowania i przeprowadzenia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zajęć warsztatowych dla uczniów o charakterze odpowiadającym roli nauczyciela psychologa w placówce systemu oświaty, w tym integracyjnych, psychoprofilaktycznych i rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne oraz umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy. Kształtowanie umiejętności analizowania, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń psychologiczno-pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk. Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych, nauczycielami i specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy.

III. Formy praktyki:

1. Obserwowanie:

- a) sposobu funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizacji ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych i sposób prowadzenia dokumentacji.
- b) realizowanych przez psychologa zadań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych,
- c) czynności podejmowanych przez nauczycieli w toku prowadzonych przez nich lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
- d) czynności podejmowanych przez nauczyciela-psychologa, pedagoga szkolnego,
- e) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między uczniami w toku lekcji (zajęć),
- f) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- g) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) działań podejmowanych przez nauczycieli na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- k) analiza dokumentacji pracy nauczyciela-psychologa.

2. Współdziałanie z nauczycielami, nauczycielami-psychologami, pedagogami szkolnymi w zakresie:

- a) planowania i prowadzenia zajęć o charakterze odpowiadającym roli nauczyciela psychologa w placówce systemu oświaty, w tym integracyjnych, psychoprofilaktycznych i rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne oraz umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy,
- b) organizowania pracy w grupach,

c) podejmowania działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych.

3. Pełnienie roli nauczyciela-psychologa, w szczególności:

- a) organizację i prowadzenie zajęć o charakterze odpowiadającym roli nauczyciela psychologa w placówce systemu oświaty, w tym integracyjnych, psychoprofilaktycznych i rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne oraz umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze (minimalna liczba godzin prowadzonych zajęć ustalana jest z opiekunem praktyki i prowadzącym metodykę pracy psychologa szkolnego),
- b) planowanie zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- c) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- d) wykorzystywanie w toku zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku zajęć do poziomu rozwoju uczniów,
- f) organizacja pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- g) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- i) diagnozowanie rozwoju uczniów,
- j) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- k) podejmowanie działań wychowawczych w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.

4. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką
- b) ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela-psychologa (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- c) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć) i zaobserwowanych zdarzeń pedagogicznych.

IV. Dokumentacja praktyk

Student odbywający praktykę prowadzi i gromadzi następującą dokumentację:

1. *Dziennik praktyk* zawierający plan praktyki oraz wykaz czynności – zadań wraz z podpisem pracownika placówki pod kierunkiem którego działał.
2. Pisemna ocena praktyki przygotowana przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły/placówki.
3. Trzy protokoły poobserwacyjne lekcji/zajęć.
4. Trzy szczegółowe scenariusze do prowadzonych lekcji/zajęć w tym, co najmniej 1 z prezentacją multimedialną ilustrującą omawiane zagadnienia.

V. Zaliczenie praktyki

Student po zakończonej praktyce ma obowiązek przedstawić dokumentację praktyki do dwóch tygodni po jej zakończeniu. Praktykę zalicza prowadzący metodykę pracy psychologa szkolnego.